

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 12.12.2017 v trestní věci obžalovaného J. B., nar. XXXXX, t.č. ve vazbě ve Věznici Ostrov, *t a k t o* :

Ke stížnosti obžalovaného **J. B.** se podle § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu **z r u š u j e** usnesení Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 16.11.2017 č.j. 4 T 127/2017-245 v celém rozsahu a znovu se rozhoduje tak, že podle § 71a trestního řádu se **z a m í t á** žádost obžalovaného J. B. o propuštění z vazby na svobodu a podle § 73a odst. 2 písm. b) trestního řádu se nabídka peněžitě záruky **n e p ř i j í m á** .

O d ů v o d n ě n í

Napadeným usnesením Okresní soud v Karlových Varech podle § 71a trestního řádu zamítl žádost obžalovaného J. B. o propuštění z vazby na svobodu, dále podle § 73 odst. 1 písm. a) trestního řádu nepřijal nabízenou záruku matky a babičky obžalovaného, podle § 73 odst. 1 písm. b) trestního řádu nepřijal písemný slib obžalovaného, podle § 73 odst. 1 písm. c) trestního řádu nepřijal nabídku dohledu probačního úředníka a podle § 73a odst. 2 písm. a) trestního řádu rozhodl, že přijetí peněžitě záruky je nepřípustné.

Proti usnesení podal obžalovaný včasnou stížnost ihned po jeho vyhlášení ve vazebním zasedání dne 16.11.2017. Obhájce obžalovaného později stížnost odůvodnil. Ve stížnosti se uvádí, že obžalovaný navrhl soudu, aby byl propuštěn z vazby na svobodu za současného přijetí záruk, které nabízel již dříve, nově pak navrhl, aby byla přijata peněžitá záruka, kterou nabídla jeho babička. Ta k tomu však nebyla dotazována, ačkoliv byla přítomna na soudě. Obhajoba se neztotožňuje s tím, že soud se v rámci vazebního zasedání spokojil s výpovědí, kterou učinila poškozená v rámci přípravného řízení a v den, kdy bylo prováděno hlavní líčení a vazební zasedání, se k výsledku nedostavila. Obhajoba se vsad domnívá, že listinné důkazy založené ve spise potvrzují zcela jiné skutečnosti než uvádí poškozená. Navíc se domnívá, že je upíráno obžalovanému právo na provedení navrhovaných důkazů, které by mohly jeho vinu zeslabit, popřípadě zcela vyvrátit. Obžalovaný se domnívá, že mu nemůže být dáno k tíži, že se poškozená k hlavnímu líčení nedostavila. Není podle něj rozhodující ani důvod takového nedostavení se.

Dále se obžalovaný domnívá, že odůvodnění vazebního důvodu uvedeného v § 67 písm. a) trestního řádu je obecné konstatování strohých skutečností, obžalovaný se však podrobně ke svému bydlišti vyjádřil i ke vztahu k rodině, ke svému zaměstnání, nikde nebyl zjištěn žádný poznatek, že by se snažil v případě propuštění na svobodu někde skrývat. K takovému postupu nepodnikl žádné kroky on ani nikdo jiný. Obžalovaný neumí cizí jazyk, nemá dostatek finančních prostředků, aby se mohl někde ukrývat. Ani jeho zdravotní stav mu to neumožňuje. I po dobu výkonu vazby je v pravidelném písemném i osobním styku s rodinou, na kterou je citově fixován a v místě bydliště má i zajištěnu práci na dohodu o jejím provedení.

Důvod vazby předstížené podle obžalovaného také není dán, neboť tvrzení poškozené jsou ničím nepodložená. K jednání obžalovaného není ve spise založen žádný podpurný

důkaz, i když jich bylo v rámci přípravného řízení provedeno několik. Poškozená nebyla zraněna, násilí není patrné z lékařské zprávy, věrohodnost její výpovědi do současné doby orgány činné v trestním řízení neproověřily, i když k tomuto bylo obžalovaným a jeho obhájcem navrženo několik důkazů, bez kterých nelze objektivně ve věci rozhodnout. Na poškozenou byl vypracován znalecký posudek, na jehož závěry je poukazováno, stejně byl vypracován i posudek na obžalovaného, jehož závěry jsou do současné doby přehlíženy. U poškozené může být dán v současné době i zistitelný motiv jejího jednání, jelikož se k trestnímu řízení připojila s částkou dva miliony korun. Podle obhajoby soud poukazuje na zcela nelogicky založené listinné důkazy z přípravného řízení, ze kterých by mělo vyplývat, že se měl obžalovaný již jednou v minulosti sexuálně motivovaného deliktního jednání dopustit. Otázkou je, zda se dá k tomuto přihlížet, jelikož k tomuto skutku mělo dojít v době, kdy byl obžalovaný nezletilý. Navíc v této věci bylo vypracováno odborné stanovisko, ze kterého je patrné, že si celou věc J. Š., ročník 1997, vymyslela a závěr byl takový, že se skutek nemohl stát tak, jak jej tehdy poškozená popisovala. Přesto k tomuto skutku orgány činné v trestním řízení přihlížejí a dávají mu podstatný význam. Obžalovaný se neztotožňuje ani s tím, že by nabízené záruky nepředstavovaly dostatečnou záruku toho, že nebude v trestné činnosti pokračovat, a to za situace, kdy věrohodnost výpovědi poškozené není podporována žádným dalším důkazem.

Závěrem obžalovaný navrhl, aby napadené usnesení bylo zrušeno a aby bylo rozhodnuto, že je propuštěn z vazby na svobodu za současného přijetí záruk, případně obžalovaný žádá, aby byla určena výše peněžité záruky i s přihlédnutím k majetkovým poměrům jeho babičky M. Ř., která složení peněžité záruky nabízí.

Krajský soud v Plzni z podnětu stížnosti obžalovaného přezkoumal ve smyslu § 147 odst. 1 trestního řádu správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

Je nutné připomenout, že obžalovaný J. B. je stíhán pro zvláště závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku, kterého se měl dopustit jednáním popsaným v obžalobě, která napadla 12.10.2017. V této trestní věci také již u okresního soudu proběhlo jedno hlavní líčení, a to dne 16.11.2017, které bylo odročeno na únor 2018.

V souvislosti s projednávanou trestnou činností byl obžalovaný vzat do vazby usnesením Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 2 Nt 1112/2017 ze dne 27.6.2017, a to z důvodů uvedených v § 67 písm. a), b), c) trestního řádu, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Plzni sp. zn. 6 To 281/2017 ze dne 19.7.2017, kde byla stížnost obžalovaného proti vzetí do vazby zamítnuta. Později bylo rozhodnuto o ponechání obžalovaného ve vazbě pouze z důvodu uvedeného v § 67 písm. a), c) trestního řádu, když písm. b) bylo zrušeno.

Důvodnost trestního stíhání obžalovaného je na základě výpovědi poškozené učiněné v přípravném řízení a s ohledem na nález mobilního telefonu a spodního prádla na místě činu stále dána. Okresní soud správně již při vzetí obžalovaného do vazby zjistil, že jsou splněny zákonné podmínky uvedené v § 67 trestního řádu, neboť dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že stíhaný skutek byl spáchán, má znaky stíhaného zločinu a jsou zřejmé důvody k podezření, že jej spáchal obviněný.

V této souvislosti je třeba připomenout, s ohledem na obsah stížnosti obžalovaného, že soud druhého stupně se v dané fázi řízení a rozhodování o vazbě pohybuje v rovině důvodného podezření, když s konečnou platností bude o otázce viny, případně otázkách navazujících, rozhodnuto až v řízení před soudem prvního stupně po provedení relevantních důkazů a jejich zákonném zhodnocení.

Pokud se týká vazebních důvodů, tak i krajský soud se domnívá, že nadále je dán důvod vazby předstižné i důvod vazby útekové. Lze souhlasit s tím, že obžalovaný není k místu současného pobytu u své babičky nijak významně vázán a hrozí mu v případě uznání viny vysoký trest odnětí svobody. Je tudíž dána důvodná obava, že by obviněný v případě propuštění mohl uprchnout nebo se skrývat, aby se trestnímu stíhání, případně uloženému trestu vyhnul. Vazba předstižná vyplývá z charakteru stíhané trestné činnosti. Obžalovaný měl nikoliv jednorázově, ale po delší dobu vyhrožovat poškozené násilím a násilí vůči ní přímo použít, aby na ní vykonal pohlavní styk. Posléze měl v jednání pokračovat, vynutit si další - orální styk, pokusit se i o anální pohlavní styk, navíc sexuálně motivovaného jednání se měl dopustit i vůči nezletilé dívce již v minulosti. Přestože tato věc byla odložena, neboť obžalovaný v té době byl mladší patnácti let, nelze odhlédnout od toho, že sklon k obdobnému typu jednání obžalovaný má a v případě propuštění z vazby na svobodu hrozí obava, že by mohl obdobnou trestnou činnost opakovat. Krajský soud se tedy v tomto směru s okresním soudem zcela ztotožnil. Přesto však musel usnesení nalézacího soudu zrušit v celém rozsahu a sám rozhodnout.

Pokud se týká prvního výroku, tedy zamítnutí žádosti o propuštění z vazby, ten učinil nalézací soud správně, avšak je to také jediný výrok, se kterým se krajský soud ztotožnil.

Okresní soud dalšími výroky rozhodl o nepřijetí nabízené záruky matky a babičky, nepřijetí písemného slibu a nepřijetí nabídky probačního dohledu. Obžalovaný sice tyto záruky nabízel, předložil záruku matky a babičky i písemný slib, avšak již při rozhodování o vazbě v přípravném řízení, kde byly všechny nabízené instituty zamítnuty. Z protokolu o hlavním líčení ze dne 26.11.2017 vyplývá, že v jeho závěru obhájce požádal o propuštění obžalovaného z vazby na svobodu. V návaznosti na hlavní líčení konal okresní soud vazební zasedání, při kterém obžalovaného vyslechl k důvodům vazby. V závěrečném návrhu obhájce uvedl, že obžalovaný nezná pobyt poškozené, tudíž by ji těžko mohl kontaktovat a požádal o přijetí písemného slibu, přijetí kauce a záruky matky a prarodičů, případně záruky probačního úředníka. Tuto žádost sice obhájce obžalovaného vyslovil, avšak ničím ji nedoložil, žádnou zárukou, ani písemným slibem podepsaným obžalovaným. V písemném odůvodnění stížnosti konkretizuje, že se jedná o záruky a písemný slib, které byly již jednou okresnímu soudu k rozhodnutí předkládány a okresní soud je usnesením ze dne 21.9.2017 zamítl. Pokud však již bylo jednou o nabízených institutech rozhodnuto a byly zamítnuty, nelze o nich rozhodovat znovu. Pokud obhájce obžalovaného žádal nahradit vazbu zmíněnými instituty, musel by je v řádné podobě v souladu se zákonem předložit znovu. V podobě, v jaké byly obhájcem obžalovaného nabídnuty o nich neměl okresní soud vůbec rozhodovat. Novým návrhem na nahrazení vazby byl pouze návrh na přijetí peněžitě záruky. O té sice okresní soud rozhodl, avšak učinil své rozhodnutí podle § 73a odst. 2 písm. a) trestního řádu s tím, že přijetí peněžitě záruky je nepřijatelné. Ustanovení § 73a odst. 2 písm. a) tr. řádu by bylo možné použít pouze v případě, pokud by okresní soud rozhodoval pozitivně, tzn. že by rozhodl o tom, že přijetí peněžitě záruky je přípustné. Pokud dospěl k závěru, že nelze přijmout peněžitou záruku jako náhradu za vazební důvody, pak měl rozhodnout podle ustanovení § 73a odst. 2 písm. b) trestního řádu, že (vzhledem k okolnostem případu nebo závažnosti skutečností odůvodňujících vazbu) nabídku peněžitě záruky nepřijímá.

S ohledem na pochybení okresního soudu krajský soud výrok upravil a peněžitou záruku nepřijal, právě s ohledem na okolnosti případu a závažnost skutečností, které vazbu odůvodňují.

Pokud okresní soud rozhodl dalším výrokem o nepřijetí nabídky dohledu probačního úředníka, tak takový výrok také nelze považovat za správný. Pokud obhajoba navrhne stanovení dohledu probačního úředníka namísto vazby, okresní soud může rozhodnout pozitivně, že se stanoví dohled probačního úředníka, avšak nemůže rozhodnout negativně v tom smyslu, že se nepřijímá nabídka probačního dohledu. Taková formulace je nesprávná. V případě negativního rozhodnutí, což bylo i v této projednávané věci, měl nestanovení dohledu okresní soud vysvětlit v odůvodnění usnesení. S ohledem na osobu obžalovaného a závažnost projednávané trestné činnosti se krajský soud domnívá, že ani dohled probačního úředníka by nebyl jako náhrada za vazební důvody dostatečný.

S ohledem na všechny uvedené skutečnosti a zásadní pochybení nalézacího soudu proto krajský soud ke stížnosti obžalovaného zrušil usnesení okresního soudu v celém rozsahu a sám rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

V Plzni dne 12. prosince 2017

JUDr. Eduard Wipplinger, v.r.
předseda senátu

Vypracovala: Mgr. Daniela Jeřábková, v.r.

Za správnost vyhotovení:
Jana Poláková